



Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Andøy kommune

Postboks 187
8483 ANDENES

Brevet bes distribuert til:
Ordfører
Rådmann



DERES REF

VÅR REF
ddi/lli- 06-02164-26

DATO
25.08.2015

Anmodning om bosetting av flyktninger for planperioden 2017 - 2019

Kommunene gjør en stadig bedre jobb med bosetting og kvalifisering av flyktninger. Samtidig øker bosettingsbehovet. I 2015 trenger over 13 000 flyktninger bosettingsplass, men med kommunevedtakene som foreligger er det realistisk å bosette 10 000. Stortinget har vedtatt at Norge skal ta imot 8 000 syriske overføringsflyktninger i perioden 2015-2017. Samlet sett er det behov for å bosette i alt 50 000 flyktninger i 4-årsperioden 2016-2019.

Det vises til at IMDi i brev av 24.04.13 har anmodet Andøy kommune om bosetting av 30 flyktninger årlig for perioden 2014 – 2016, og til kommunens vedtak 28.10.13 i tråd med anmodningen. Det vises også til kommunens tilbakemelding til BLD av 15.06.15 om økning i bosettingen med 18 personer for 2015 og 10 personer for 2016.

Bosettingsbehov for planperioden 2017-2019

Behovet tilsier et nasjonalt plantall på 13 200 også i 2017. Dette gir følgende plantall for kommunen:

- minst 40 nyankomne flyktninger i 2017.

For 2018 og 2019 er plantallet 12 000 per år. Dette gir følgende plantall for kommunen:

- minst 20 nyankomne flyktninger per år.

Vi ber kommunen fatte vedtak for årene 2017, 2018 og 2019 i tråd med plantallene. Det er ønskelig at dette gjøres i form av et rammevedtak for perioden 2017-2019, og at administrasjonen får fullmakt fra kommunestyret til å disponere plassene for det

Vedlegg 1 15/1082

Postadresse:
Postboks 8059
Dep.
0031 OSLO

Besøksadresse:
Dronningens gat
52/54

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Org.nr:
987 879 696

Bankkonto:
7694.05.12693

enkelte år innenfor denne rammen, i samråd med IMDi. Det er usikkerhet knyttet til plantallene som følge av eventuelle svingninger i antall flyktninger som skal bosettes. IMDi sender årlig et tilsvarende anmodningsbrev til kommunene for å bekrefte eller eventuelt justere plantallene for kommende år på bakgrunn av eventuelle endringer i behovet for bosetting av flyktninger.

Kommunens vedtak om bosetting av et tallfestet antall flyktninger bør fattes uten forbehold. Anmodningen inkluderer ikke familiegienforente. IMDi oppfatter at vedtak basert på anmodningen er bindende for begge parter. Skulle det av spesielle grunner ikke la seg gjøre å realisere alle plassene, ber vi om at ubenyttede plasser overføres til neste års bosetting.

Svarfrist på anmodningen er **30. november 2015**. Vedtaket bes sendt skriftlig til IMDi og på e-post til post@imdi.no med kopi til KS v/Nina Gran; nina.gran@ks.no

Økonomi og rammebetingelser

Bosettingsmodellen er basert på at kommunene tar sin del av ansvaret ved å si ja til anmodningen, som er utarbeidet i samarbeid med KS. Tilskuddene som utløses ved bosetting av flyktninger er økt. Stortinget har i revidert nasjonalbudsjett for 2015 vedtatt et ekstra tilskudd og har økt tilskuddsrammen for utleieboliger. IMDi ber om at kommunen vurderer hvordan bedre finansieringsordninger kan brukes til å bygge opp dimensjonene i kommunens introduksjonsprogram og anskaffe flere boliger til nye flyktninger.

Ekstratilskudd ved bosetting i 2015

Stortinget har besluttet å innføre et ekstratilskudd ved bosetting av flyktninger i 2015. Målgruppen for ekstratilskuddet er todelt:

- Kommuner som bosetter flere flyktninger enn anmodningen fra IMDi for 2015 og samtidig flere enn folketallet i kommunen tilsier, vil motta et ekstratilskudd på 50 000 kroner per person som bosettes utover IMDis anmodning.
- Kommuner som bosetter flere flyktninger enn anmodningen fra IMDi for 2015, vil motta et ekstratilskudd på 25 000 kroner per person som bosettes utover IMDis anmodning.


Kontakt med IMDi om anmodningen

IMDi deltar gjerne på møter med ledelsen i kommunen, eventuelt sammen med andre statlige etater. IMDi vil samarbeide med fylkesmannen om oppfølgingen av dette brevet. I vedlegget til dette brevet er det redegjort nærmere for bakgrunnen for anmodningen og hvilke tilskudd som utløses ved bosetting.

Ta kontakt med IMDI ved ass. regiondirektør Roger T. Solstad, rts@imdi.no, tlf. 99 29 34 33 i IMDI hvis dere ønsker mer informasjon om anmodningen eller bosetting av flyktninger generelt.

Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid med Andøy kommune!

Med vennlig hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet


Dulo Dizdarevic
Regiondirektør


Lars Erik Lillefloth
Utredningsleder

Kopi: KS
Fylkesmannen i Nordland

Nærmere informasjon om anmodningen

Permanent kommunal oppgave

Bosetting av flyktninger er en permanent kommunal oppgave på lik linje med andre kommunale oppgaver. Bosettingsarbeidet må i likhet med andre kommunale oppgaver inn i faste og planlagte former, basert på flerårige vedtak og plantall.

Antall flyktninger det er behov for å bosette i den enkelte kommune de kommende årene, skal fremgå av prognoser og plantall som gir kommunene best mulig forutsigbarhet. IMDi sender et årlig brev til kommunene med oppdaterte prognoser for inneværende år og neste år og rullerte plantall for de tre påfølgende år. Antall flyktninger som kommunene er anmodet om å bosette per år de fire neste årene (2016-2019) er basert på dagens prognoser og plantall. Anmodningstallene kan bli justert opp eller ned ved neste års rullering, dersom prognosene over antall nye flyktninger endres eller hvis kommunene ikke vedtar det forventede antall plasser.

Bakgrunnen for anmodningen

Kommunene har økt bosetting av flyktninger betydelig de siste årene, men behovet for å bosette flyktninger øker enda mere. For å få bosatt både det årlige antallet nye flyktninger og det store antallet bosettingsklare flyktninger som allerede venter i mottakene, er det nødvendig å øke kommunenes kapasitet til et høyere nivå.

Kommunene ble våren 2013 bedt om å bosette omlag 10 000 flyktninger både i 2014, 2015 og 2016. Kommunene ble våren 2014 anmodet om å bosette 10 804 flyktninger i 2015, og per 30.06.2015 var det registrert vedtak om å bosette 9 262 flyktninger i år. IMDis prognose basert på siste signaler er at kommunene vil bosette 10 000 flyktninger i 2015. Dette er 800 færre enn det antallet kommunene ble anmodet om i år, og kommer i tillegg til en manko på 2 200 plasser fra 2014. Etterslepet er derfor stort.

På bakgrunn av dagens flyktningkrise ble alle landets kommuner i brev av 23. april fra statsråd Solveig Horne bedt om å gi tilbakemelding på hvor mange flyktninger de kan bosette i løpet av 2015 og 2016. Foreløpige signaler fra kommunene per 9.juli på ekstra plasser i 2015 anslås til å være 2 164, og antall ekstra plasser i 2016 anslås til å være 1 782, dvs. 3 946 ekstra plasser totalt i 2015 og 2016. Dette inkluderer både foreløpige og endelige vedtak, med og uten forbehold. IMDi er i dialog med kommunene om forståelsen og rask iverksetting av vedtakene.

Målet i samarbeidsavtalen mellom staten og kommunesektoren er at ved utgangen av året skal alle være bosatt i samsvar med behovet. Bosettingsbehovet i 2015 har nå økt til 13 200, og behovet vil også være 13 200 i 2016, hvis kommunene bosetter 10 000 flyktninger i 2015.

Økningen i bosettingsbehovet skyldes delvis at en høyere andel asylsøkere har beskyttelsesbehov som gjør at de får innvilget oppholdstillatelse. Samtidig øker antallet overføringsflyktninger som kommer til Norge etter at Stortinget har vedtatt å

ta imot 8 000 syrere over 3 år, fordelt på 2 000 i 2015 og 3 000 i hvert av årene 2016 og 2017.

Ved utgangen av juni i år ventet 5 228 flyktninger med oppholdstillatelse på å flytte fra asylmottak til en kommune. En femtedel av dem har ventet i mer enn ett år etter innvilget opphold. Lang ventetid er spesielt belastende for barn. 645 av de som venter på bosetting er barn i familier, hvorav 410 har bodd på asylmottak i mer enn ett år fra de søkte om oppholdstillatelse.

For å få bosatt både det store antallet flyktninger som nå venter i mottakene og det økte antallet syriske flyktninger, er det behov for en særlig innsats fra alle landets kommuner. Dersom kommunene ikke bosetter flere flyktninger i tråd med IMDi anmodning, vil køene og ventetiden i mottakene fortsette å øke. Det er behov for å bosette så mange som mulig av dem som venter i løpet av 2015 og 2016. Dersom det bosettes 10 000 flyktninger i 2015, vil bosettingsbehovet bli 13 200 både i 2016 og 2017 og 12000 i 2018 og 2019.

Kommuner som de siste årene har bosatt få flyktninger i forhold til folketallet i kommunen, oppfordres særskilt om å øke antallet. Dette kan gi grunnlag for flere deltakere i introduksjonsprogrammet, noe som vil medføre økt tilskudd til kommunene og samtidig gi mer hensiktsmessige klassestørreiser. IMDi oppfordrer disse og andre kommuner til å inngå interkommunalt samarbeid om introduksjonsordningen der dette kan være hensiktsmessig.

Enslige barn og unge (mindreårige)

I 2014 bosatte kommunene 536 enslige barn og unge (mindreårige under 18 år). Bosettingsbehovet for denne gruppen øker kraftig til 750 i 2015 og 750 i 2016, og plantallene er på samme nivå også i 2017, 2018 og 2019. Anslagsvis 40% av de enslige barna er under 15 år, mens 60% er over 15 år. Den store økningen i antallet har sammenheng med økningen av bosettingsbehovet generelt. Enslige barn og unge under 18 år er en prioritert gruppe ved bosetting. Det er derfor avgjørende at kommunene i sine vedtak prioriterer bosetting av denne gruppen, og om nødvendig omgjør vedtatte plasser til bruk for denne gruppen. Det er et særlig behov for flere plasser til den andelen som er under 15 år.

Økonomiske virkemidler

Kommunene mottar flere tilskudd fra staten for å dekke utgifter ved bosetting og integrering av flyktninger. IMDi forvalter i 2015 tilskudd for om lag 9 milliarder kroner. Over 99 prosent av midlene går til kommunene, mens resten går til frivillig sektor og til virksomheter og organisasjoner i privat og offentlig sektor i kommunene. Ordinære overføringer til kommunene kommer i tillegg til tilskuddene fra IMDi.

Stortinget har besluttet et ekstratilskudd på til sammen 50 millioner kroner som skal fordeles til kommuner som i løpet av 2015 bosetter flere flyktninger enn de er anmodet om og det folketallet i kommunene tilsier. Ekstratilskuddet skal fordeles på følgende måte:

- Kommuner som bosetter flere flyktninger enn anmodningen fra IMDI for 2015 og samtidig flere enn folketallet i kommunen tilsier, vil motta et ekstratilskudd på 50 000 kroner per person som bosettes utover IMDIs anmodning.
- Kommuner som bosetter flere flyktninger enn anmodningen fra IMDI for 2015, vil motta et ekstratilskudd på 25 000 kroner per person som bosettes utover IMDIs anmodning.

Nærmere informasjon vil fremgå av eget rundskriv på www.imdi.no. Vedlagt rundskrivet følger en oversikt som viser hvor mange flyktninger hver kommune må bosette i 2015 for å innfri kravet om bosetting utover IMDIs anmodning og det folketallet i kommunen tilsier.

Stortinget har også besluttet å øke tilskuddet til utleieboliger med 80 millioner kroner. 50 av de 80 millionene er en varig økning av tilskuddsrammen, mens 30 millionene gjelder 2015. Nærmere informasjon om tilskuddsrammen for utleieboliger vil være tilgjengelig på www.husbanken.no

Nærmere informasjon om de ulike økonomiske virkemidlene ved bosetting av flyktninger, finnes på IMDIs hjemmeside <http://www.imdi.no/Tilskudd/>.

I tillegg vises til www.bufetat.no for informasjon om statlig refusjon av utgifter til kommunale barneverntiltak for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger (Rundskriv Q-05/2015).

«Solidaritetsmodell»

Dagens bosettingsmodell er basert på samarbeidsavtalen mellom staten og KS. Modellen er en "solidaritetsmodell". Med dette menes at dersom én kommune som blir anmodet om å bosette flyktninger svarer nei eller fatter vedtak som er lavere enn IMDIs anmodning, må antallet flyktninger fordeles på de øvrige kommunene. Derfor er det viktig at kommunene bosetter flyktninger i tråd med IMDIs anmodning for å sikre en jevn fordeling av ansvar for denne viktige samfunnsoppgaven. Norges internasjonale forpliktelser innebærer å ta imot mennesker som er utsatt for forfølgelse i sine hjemland.

Flyktninger - en ressurs

Bosetting av flyktninger er ikke bare en humanitær oppgave. Flyktninger utgjør også en ressurs. Det er et prinsipp at flyktninger skal bosettes i kommuner over hele landet. Kommunen må ha et tilpasset tjenestetilbud til de som bosettes, herunder introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap, slik at de kan komme i arbeid eller gå videre til kvalifisering og utdanning.

Både privat og offentlig sektor vil ha behov for mer arbeidskraft i årene fremover. Gjennom gode kvalifiseringsprogram kan kommuner i samarbeid med NAV og lokalt næringsliv skreddersy kompetanse som arbeidslivet trenger. Stadig flere kommuner ser bosetting av flyktninger i sammenheng med sysselsetting og befolkningsutvikling. Det er potensiale for økt bosetting når kvalifisering av flyktninger i større grad knyttes til lokalt næringsliv. Dette gjelder spesielt i de kommuner hvor næringslivet

ellers må hente arbeidskraft utenfra gjennom arbeidsinnvandring, og når bosetting av flyktninger også kan bidra positivt til den demografiske utviklingen i kommunene.

Bolig

Å finne egnet bolig til flyktninger kan være en utfordring. Det er avgjørende at kommunenes vedtak om bosetting følges opp gjennom boligplan og aktiv bruk av Husbankens ordninger. Husbankens regionkontor kan kontaktes. Det vises til nærmere informasjon på Husbankens hjemmesider <http://www.husbanken.no/>.

Dersom kommunen har vansker med å finne boliger, er et aktuelt alternativ at flyktninger selv finner bolig. IMDi oppfordrer kommunene til å åpne for at personer kan finne bolig selv innenfor rammer som kommunene fastsetter. Dette kan skje innenfor kommunenes vedtak om bosetting. Mange kommuner bruker denne løsningen fordi den bidrar til rask og effektiv utnyttelse av plassene i kommunen. Ordningen kan også bidra til at det kan bli mulig for kommunen å bosette flere flyktninger. Ta gjerne kontakt med IMDi Nord for mer informasjon om dette.

Familieinnvandring

En betydelig andel av de voksne flyktningene er enslige ved bosettingstidspunktet, men en del har familie i hjemlandet som kan forventes å komme til Norge etter hvert. At flyktninger får familien sin til landet vil være positivt for integreringen og kan bidra til befolkningsutvikling, men kan også innebære utfordringer med boliger og annen tjenestekapasitet i kommunene. Det anbefales derfor at kommunen har fokus på at det kan komme familieinnvandrede i tillegg til de som bosettes. Familieinnvandrede til personer i målgruppen for integreringstilskudd, utløser også tilskuddet. Se www.imdi.no for mer informasjon om tilskuddsordningene.

Råd og veiledning fra IMDi

IMDi bistår gjerne med ulike tiltak sammen med Husbanken, fylkesmannen, KS, NAV og øvrige samarbeidspartnere for å legge til rette for bosetting. Dette inkluderer:

- Langsiktig planlegging av bosettings- og kvalifiseringsarbeidet; derunder samarbeidsavtaler med IMDi og Husbanken, flerårige vedtak og jevn bosetting.
- Tilgjengelige tilskudd fra staten som er ment å dekke kommunale utgifter ved bosetting og integrering av flyktninger (integreringstilskudd, norsktilskudd, særskilt tilskudd for enslige mindreårige, tilskudd ved bosetting av personer med alvorlig, kjente funksjonshemninger og/eller adferdsvansker, Husbankens boligfinansieringsordninger mv).
- Prioritering av tilskudd til utleieboliger innenfor dagens budsjett.
- Større og mer fleksibel bruk av Husbankens startlån.
- Profesjonell bruk av det private leiemarkedet, hvor dette ses som en parallell løsning til bruk av kommunale boliger ved bosetting av flyktninger.
- Tilrettelegging for erfaringsutveksling kommuner imellom, som kan styrke planlegging av bosetting, øke kapasitet og kompetanse, og bedre overgang til arbeidsliv og utdanning for flyktninger

Mer utfyllende informasjon om tilskuddsordninger, rundskriv med mer i forbindelse med bosetting av flyktninger, finnes på IMDi sine hjemmesider www.imdi.no

Ta gjerne kontakt med IMDi Nord hvis dere ønsker mer informasjon om anmodningen eller bosetting av flyktninger generelt.

Vedlegg 2



Oslo, 16. november 2015

Alle landets kommuner

Store utfordringer krever felles mobilisering

Situasjonen i det norske asylmottakssystemet kan nå betegnes som en krise. Antall personer i mottak i Norge har økt fra om lag 13 500 beboere i juli til over 27 000 hittil i november. Vi må være forberedt på at det fortsatt vil ankomme mange som har behov for innkvartering. Det er akutt behov for å opprette et høyt antall nye mottaksplasser for å kunne sikre nyankomne tak over hodet mens deres asylsøknader blir behandlet. Utlendingsdirektoratet (UDI) lyser ut anbud på 30 000 nye mottaksplasser for å møte behovet. Det arbeides med etablering av større innkvarteringsløsninger for asylsøkere i tilknytning til enkelte byer. Dersom ikke nye mottaksplasser blir opprettet i tråd med behovet, risikerer vi at nyankomne asylsøkere blir stående uten tak over hodet.

For dem som får opphold i Norge, vil det være en stor utfordring for oss i å bosette og integrere både voksne og mindreårige flyktninger i samfunnsliv og arbeidsliv. Kommunenes innsats her er avgjørende for den enkelte flyktning og for samfunnet.

I denne ekstraordinære situasjonen opplever vi stor vilje fra kommunene og sivilsamfunnet til å stille opp for flyktningene. Det er Regjeringen svært takknemlig for. Denne innsatsen og velviljen er vi som samfunn avhengig av at fortsatt mobiliseres.

Mottakssystemet

Når om lag 350 nye personer hver dag trenger et sted å bo, er statlige myndigheter helt avhengige av et godt samarbeid med kommunene for å løse oppgaven. Alle kommuner må være forberedt på at det kan bli aktuelt å innkvartere asylsøkere i deres kommune, også på kort varsel. På noen steder vil det være behov for å opprette nye former for asylmottak med langt flere plasser enn i dag.

Det har kommet reaksjoner fra flere kommuner på sviktende informasjon særlig ved opprettelse av mer akutte mottaksplasser. Utlendingsdirektoratet har stor oppmerksomhet på å informere så godt og så tidlig som de kan. I lys av reaksjonene fra flere mottakskommuner vil direktoratet heretter stille krav til at driftsoperatør av akuttmottak kan dokumentere dialog med kommunen om mulig etablering ved kontraktsinngåelse.

Vi vil be kommunene om å vurdere mulighetene for selv å ta ansvar for å opprette asylmottaksplasser. Vi ser klare fordeler ved at kommunene, som uansett har ansvar for viktige velferdstjenester også til asylsøkere, kan være driftsoperatører.

Bosettings- og integreringsutfordringer

Kommunene bes nå om å bosette 18 000 flyktninger i 2016. Av disse er 3 000 overføringsflyktninger og 4 400 enslige mindreårige. Bosettingsbehovet i 2017 vil sannsynligvis bli klart høyere. Den enkelte kommune er bedt om å fatte vedtak om bosetting for neste år innen årets utgang.

De økonomiske rammebetingelsene for kommunenes bosettings- og integreringsarbeid i 2016 vil bli endelig avklart gjennom Stortingets behandling i desember av forslaget til statsbudsjett. Utviklingen i antall asylsøkere, i bosettingsbehov, i kapasiteten og behovene i tjenesteapparatet i stat og kommune vil bli omtalt og vurdert i Revidert Nasjonalbudsjett 2016. Regjeringen og KS vil ha løpende dialog om dette.

Vi oppfordrer hver enkelt kommune til å gjøre sitt ytterste for å kunne imøtekomme den konkrete anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), både når det gjelder voksne og enslige mindreårige flyktninger, og slik hjelpe den enkelte flyktning til en god start. Både fylkesmannsembetene, IMDIs regionale apparat og KS kan bistå med ytterligere informasjon og veiledning til de som ønsker det.

Regjeringen har varslet at den vil legge fram en stortingsmelding om integreringspolitikken våren 2016. Det er avgjørende for de langsiktige resultatene av integreringsarbeidet at de statlige og kommunale virkemidlene ses i sammenheng, og at et målrettet arbeid for god integrering starter så tidlig som mulig. Regjeringen vil derfor legge til rette for at kommunesektoren kan delta i forberedelsen til denne meldingen, gjennom nærmere prosesser som avklares med KS.

Informasjon

Det legges løpende ut informasjon på ks.no og regjeringen.no om ulike temaer og utvikling på asyl-, bosettings- og integreringsfeltet. Det er opprettet en egen temaside om asylsituasjonen på www.regjeringen.no/asylsituasjonen.

På www.regjeringen.no/bruksendring har KMD samlet informasjon om bruk av bygninger som asylmottak på én nettside. Siden inneholder bl.a. svar på spørsmål fra kommunene. Vi viser også til www.udli.no og www.indi.no for nærmere informasjon om asyl-, bosettings- og integreringsspørsmål.

Med vennlig hilsen



Erna Solberg



Gunn Marit Helgesen



Mette Gundersen



Bjørn Arild Gram